

รายงานวิจัย
การสร้างความปลอดภัยแห่งชาติ

เสนอต่อ
คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการสร้างความปลอดภัยแห่งชาติ
สภาผู้แทนราษฎร

จัดทำโดย

สถาบันพระปกเกล้า
มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

คำนำ

รายงานวิจัยการสร้างความปรองดองแห่งชาติฉบับนี้มีที่มาจากกรมอบหมายของ คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการสร้างความปรองดองแห่งชาติ สถาผู้แทนราษฎร ให้สถาบันพระปกเกล้าในฐานะที่เป็นสถาบันทางวิชาการที่มุ่งเน้นเผยแพร่และพัฒนาประชาธิปไตย ทำการศึกษาวิจัยเพื่อค้นหา“ปัจจัยและแนวทางที่ทำให้การสร้างความปรองดองแห่งชาติประสบความสำเร็จ”

ด้วยตระหนักในสถานการณ์ปัญหาความขัดแย้งในสังคมไทยซึ่งมีความละเอียดอ่อน สถาบันพระปกเกล้าจึงได้ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคส่วนต่างๆ ของสังคม ที่เน้นให้ผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้ามาช่วยกันครุ่นคิด พินิจพิเคราะห์ ให้ความเห็นต่อสาเหตุของปัญหาความขัดแย้งและทางออกสู่ความปรองดองที่ควรจะเป็นในสังคมไทย ผลของการศึกษาวิจัยที่ได้ อาจจะเป็นทางเลือกหนึ่งให้สังคมได้นำไปประกอบการพิจารณา เพื่อก้าวข้ามพ้นจากวังวนแห่งความขัดแย้งนี้ได้

รายงานวิจัยนี้ได้พยายามชี้ให้เห็นถึงรากเหง้าของปัญหาความขัดแย้งว่ามีใช่เป็นเพียงเรื่องของผลประโยชน์ แต่เป็นเรื่องของการให้คุณค่าและความเชื่อต่อการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่ยังมีความเห็นที่แตกต่างกันอยู่และยังไม่ตกผลึกทางความคิด จึงได้นำเสนอทางออกที่มีทั้งระยะสั้นและระยะยาว ทั้งนี้ มิได้มุ่งเน้นเพียงการแก้ไขข้อขัดแย้งในเรื่องปรากฏการณ์การสูญเสียชีวิต ร่างกายและทรัพย์สินเท่านั้น แต่ได้นำเสนอถึงการปฏิรูปในระยะยาว เพื่อให้สังคมไทยสามารถอยู่ร่วมกันได้ท่ามกลางความแตกต่างหลากหลาย เคารพในคุณค่าของกันและกัน ภายใต้นแนวคิดที่เชื่อว่ามนุษย์เรามีความแตกต่างขัดแย้งกันได้แต่ไม่ควรที่จะแตกแยกและใช้ความรุนแรงต่อกัน และสถาปนาสังคมที่มีความเป็นประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดยดำรงไว้ซึ่งความเป็นธรรมในเชิงโครงสร้างให้เกิดขึ้นได้ในทุกระดับ

คณะผู้วิจัยโครงการสร้างความปรองดองแห่งชาติ

สถาบันพระปกเกล้า

มีนาคม ๒๕๕๕

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยการสร้างความปรองดองแห่งชาติ โดยสถาบันพระปกเกล้าฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วย ความริเริ่มของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการสร้างความปรองดองแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรสถาบันพระปกเกล้า ขอขอบพระคุณ ฯพณฯ สมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ ประธาน รัฐสภา และคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาศึกษาแนวทางการสร้างความปรองดองแห่งชาติทุก ท่านที่มอบความไว้วางใจให้สถาบันฯ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการดังกล่าว

คณะผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกๆ ท่านที่ให้โอกาสแก่คณะผู้วิจัยในการเข้า พบเพื่อสัมภาษณ์ข้อมูลอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษาวิจัยครั้งนี้ และขอขอบพระคุณ นักวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิอาทิ ศาสตราจารย์ ดร. สุรเกียรติ์ เสถียรไทย ศาสตราจารย์ (พิเศษ) ดร.เอนก เหล่าธรรมทัศน์ นายมานิจ สุขสมจิตร พลโท อักษรา เกิดผล ดร. เอกพันธ์ ปิณฑวนิช และคณะที่ ปรีक्षा อาทิ ศาสตราจารย์ นายแพทย์วันชัย วัฒนศัพท์ พลเอก เอกชัย ศรีวิลา ศ ที่กรุณาให้ข้อคิดและ ข้อเสนอแนะต่อร่างรายงานวิจัยฯ ซึ่งคณะผู้วิจัยได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะดังกล่าวมาใช้ ปรับปรุงรายงานวิจัยให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

สุดท้ายนี้ คณะผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณกรรมการสภาสถาบันพระปกเกล้าที่เห็นชอบ ให้ดาเนินโครงการ วิจัยการสร้างความปรองดองแห่งชาติ นี้ ขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.บวรศักดิ์ อูวรรณโณตลอดจน ผู้บริหารและพนักงานสถาบันพระปกเกล้าทุกท่านที่ช่วยอำนวยความสะดวกใน ทุกๆ ด้านให้แก่คณะผู้วิจัย ขอขอบ พระคุณสำนักวิจัยและพัฒนา และสำนักสันติวิธี และธรรมาภิ บาล สถาบันพระปกเกล้าที่รับเป็นฝ่ายเลขานุการในการจัดทำโครงการอย่างแข็งขัน จนโครงการวิจัย นี้สามารถดำเนินการและสำเร็จลุล่วงลงได้